No. 105. 1842.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 30 Augustus.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Controleur der Directe Belastingen alhier, van den 26 Augustus 1842 n°. 284.

Gezien de wet van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad n°.* 4) houdende belasting op het Personeel.

Maken bij deze aan de Ingezetenen dezer stad bekend, dat het voljaars Aanvullings Kohier Litt. A, n°. 4, van dezen loopenden jare 1842—1843 op den 16den Augustus jl. door Z. E. den Heere Staatsraad Gouverneur dezer Provincie is executoir verklaard, en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende dus een iegelijk na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag verpligt zijn, dien in voege als daarbij, in overeenstemming met art. 44 der wet zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie, terwijl de zoodanigen die hun aanslagbiljet niet hebben ontvangen, zich van een dubbel van hetzelve kosteloos ten kantore des ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij die zouden vermeenen, dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave, of met de plaats gehad hebbende taxatie, opneming en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen, binnen den tijd van eene maand, na de dagteekening van hun aanslag biljet.

En opdat niemand hieromtrent onwetenheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 29. Augustus 1842.

De ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Augustus.

Heden heeft de hertog *van Broglie* in de kamer der pairs, namens de commissie van onderzoek, zijn rapport over de wet op het regentschap uitgebragt, en daarbij tot de aanneming van hetzelve besloten. Maandag zullen de discussien over hetzelve geopend worden. Er waren meer dan 200 leden tegenwoordig, alsmede al de ministers, ook de president van den raad, maarschalk *Soult*, die een der morgenbladen verzekerd had dat zich ernstig ongesteld bevond.

— Gisteren is in de hoofdkerk te St. Denys een plegtige lijkdienst voor wijlen den hertog *van Orleans* gehouden.

— Z. M. zal zich niet naar Eu begeven, dan na afloop der beraadslagingen over de regentschapswet in de kamer der pairs.

— De hertog *van Nemours* wordt tegen den 10den der volgende maand hier terug verwacht; tegen dat tijdstip zal de koning van het kasteel Eu wederom in de hoofdstad wezen, doch den 15den naar Eu terugkeeren, om aldaar tot het laatst van October te blijven.

— De heer *Emile de Girardin* is door Z. M. tot ridder van het Legioen van Eer benoemd.

— De afgevaardigden der oppositie willen, zoo het schijnt, geen besluit hoegenoemd gedurende den tusschentijd der zitting nemen, waaruit volgt, dat men waarschijnlijk tot in de maand Januarij in de onzekerheid zal blijven, nopens de door de afgevaardigden der linker zijde opzigtelijk den heer *Thiers* en het linker centrum te volgen gedragslijn. De heer *Thiers* schijnt van zijnen kant, door plotseling uit de hoofdstad te vertrekken, de quæstie onbeslist te hebben willen laten en zich de mogelijkheid voor te behouden, om zich wederom bij de linker zijde aan te sluiten, wanneer de kamers op nieuw worden geopend.

— Men verneemt dat een der aide-de-camps van den koning in het begin der volgende maand naar den Johannesberg zal vertrekken om aldaar eene conferentie te hebben met den Prins *von Metternich* en andere duitsche diplomaten die aldaar verwacht worden, om er over algemeene staatkundige belangen die inzonderheid de duitsche staten zouden betreffen te beraadslagen.

— Men spreekt van eene conferentie die de heer *Odillon Barrot* met den heer *Lamartine* voor het vertrek van laatstgenoemden uit de hoofdstad zou gehad hebben, die echter voor de hoop der linkerzijde, om den heer *Lamartine* onder hare vanen geschaard te zien, niet zeer gunstig zou uitgevallen zijn.

— Eenige dagen geleden heeft hier eene zeer vreemdsoortige jagt plaats gehad. Op het plein de la Bastille staat een olifant in pleister, in welken door den tijd openingen gemaakt zijn, waarvan eene groote menigte ratten zich heeft bediend om daarin te nestelen. Ten einde deze dieren uit hunne schuilplaats te verjagen, heeft men eerst een dozijn bulhonden achter de houten omheining van den olifant vereenigd, en daarop het inwendige van het beeld met zwavel berookt. Om niet verstikt te worden, kwamen de ratten nu met gansche troepen te voorschijn, maar ontsnapten slechts aan het vuur om tusschen de tanden der honden te vallen, die eene vreeslijke slagting onder hen aanrigtten.

— De voormalige chef der policie *Vidocq* is andermaal, wegens beschuldiging van opligting, gearresteerd.

— Ter beurze van heden (27 Augustus) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 119,85; 3 pCt. 79,05; Nap. r. 106,60; Spanje Ardoins 22; Rom. L. 104¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten Augustus.

Men meldt uit Bonn, van den 23sten dezer, dat aldaar onder meer anderen, aangekomen zijn vier van wege de Nederlandsche regering, ter bijwoning van de manoeuvres van het 7de en 8ste legerkorps, afgezonden hoofd-officieren. Bij besluit van Z. M. den Koning van Pruissen, zullen deze met de overige vreemde officieren, van den 5den September af, in Bonn ingekwartierd worden.

— In berigten uit Posen van 15 Augustus, leest men:

» Reizigers, uit Polen en het zuiden van Rusland hier aangekomen, verzekeren, dat eerstgenoemd koningrijk bijna geheel van Russische troepen ontbloot is, en alleen in Warschau zelf eene vrij sterke bezetting staat; dat daartegen aan den oever van den Dnieper aanzienlijke strijdkrachten, en vooral veel kavalerie, bijeen getrokken worden. Zoo het heet, zijn deze troepen alleen verzameld uit hoofde van de op handen zijnde herfstoefeningen, waarbij ook de Keizer gezegd wordt tegenwoordig te zullen zijn; maar bij den tegenwoordigen staat van zaken in het Oosten is het vermoeden niet onnatuurlijk, dat Rusland op alle mogelijke gevallen wil voorbereid zijn, en daarom een leger in de nabijheid der grenzen in gereedheid houdt.”

— Zoo als uit Luxemburg, van den 11 dezer, gemeld wordt, zullen de werkzaamheden aan het kanaal, ter verbinding van de Maas en de Moezel, welke aanleg door de staatkundige gebeurtenissen in Belgie gestaakt werd, nu stellig voortgezet en voltooid worden. Ten dien einde is tusschen den Koning groothertog en den Koning der Belgen eene overeenkomst gesloten, waarbij al verder bepaald is dat, na voltooijing, de vaart op hetzelve vrij zal zijn voor de inwoners van beide landen, en zulks overeenkomstig de bij die overeenkomst gemaakte bepalingen. Dit traktaat is geteekend uit 's Hage van den 12 Mei, en uit Brussel, van den 2 Julij ll.

— In de *Karlsruher Zeitung* leest men een bevel des [illegible], waarbij het stoken van jenever of brandewijn uit aardappelen, op straffen wordt verboden, vooreerst, omdat die drank zoo nadeelig voor de gezondheid is, en ten andere, om dat daardoor zoo vele aardappelen worden verbruikt, die bij eene ongunstige oogst noodzakelijker voor den mensch zijn dan die verfoeijelijke drank.

— Uit Konstantinopel wordt gemeld, dat twee Turksche legerkorpsen op de Perzische grenzen zamentrekken, waarvan het noordelijke Erzerum, het zuidelijke Kerkuk en Bagdad tot basis zijner operatien maken moet. Men gaf echter de hoop op eene minnelijke schikking nog niet geheel op.

— In Serviё, is naar men meldt, onlangs weder eene zamenspanning, tot omverwerping der bestaande orde van zaken ontdekt. Eenige daarin betrokkene aanzienlijke personen waren in verzekerde bewaring gebragt.

In Serajevo, de hoofdstad van Bosnië, heeft dezer dagen mede een vreesselijke brand gewoed. Naar men schrijft, zijn daarbij ruim 500 woonhuizen en nog een veel grooter aantal winkels, loodsen en dergelijke gebouwen in den asch gelegd. Ook verscheidene personen moeten daarbij zijn omgekomen.

ENGELAND.

LONDEN, den 27sten Augustus

Overmorgen vertrekt H. M. naar Schotland.

— De tijdingen uit de fabrijksdistricten luiden nagenoeg hetzelfde; er hebben geene verdere onlusten plaats gehad, en zelfs zijn weder eenige volksmenners gevat; doch het meerendeel van het arbeidsvolk keert nog niet tot deszelfs werk terug, en blijft hoogere loonen vragen.

— Men heeft berigten uit de Vereenigde Staten tot den 10. Het gewigtigste nieuws is, dat de President op nieuw de wet nopens het tarief heeft afgewezen. Daarover werd, in verschillenden zin, scherp geredetwist. Intusschen schijnt zooveel waar te zijn, dat de finantien van den Staat door die afwijzing nog altijd in een geschokten toestand blijven verkeeren.

— Aan den Britschen gezant was te New-York een luisterrijk feest gegeven, ter gelegenheid van het welslagen zijner pogingen om eene minnelijke schikking met de Vereenigde Staten te treffen. De Whigs alhier, ofschoon hunne tevredenheid over het behoud der goede verstandhouding met het Noord-Amerikaansch Gemeenebest te kennen gevende, meenen, dat men te veel dezerzijds opgeofferd heeft; dat het gemakkelijk is op die wijs vrede en vriendschap te bewaren enz.

— In Mexico woedt de burgeroorlog erger dan ooit. Terwijl een 1000tal Mexikanen in Texas gevallen was, had de generaal *Arista* zich tegen het gezag van den bekenden *Santa-Anna* aangekant, en betwistten deze met de wapenen in de hand elkander het bewind.

— Gisteren stonden de 3 pCt gec. 92 vijf achtste; Nederl. 2½ pCt. 52½; 5 pCt. 102¼; Braziliё 66; Columbia 30¾; Spanje 20⅝; Portugal 5 pCt. 34; 3 pCt. 20½.

BELGIE.

BRUSSEL, den 28sten Augustus.

De beraadslagingen over de wet op het onderwijs in de kamer der vertegenwoordigers zijn eindelijk gesloten. Eergisteren heeft de eerste stemming plaats gehad, en is het ontwerp aangenomen.

— Volgens een dagblad wordt de heer *Masui*, directeur der spoorwegen en lid van de belgische zijde bij de thans te Rijssel vereenigde gemengde commissie om de dienst op de spoorwegen tusschen beide landen te regelen, heden alhier terugverwacht. Van de zijde der fransche commissarissen zouden met betrekking tot de regten en het onderzoek zoovele zwarigheden in den weg gelegd worden, dat het onmogelijk scheen dat men zich verstond, tenzij de fransche commissarissen van andere instructien voorzien wierden.

— De oostenrijksche gezant te Londen, Prins *Esterhazy*, is op zijne reis naar genoemde stad alhier doorgekomen.

— De *Moniteur* houdt een berigt ter logenstraffing van de valschelijk verspreide geruchten dat zich choleragevallen te Brussel zouden hebben voorgedaan.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Augustus.

Omtrent 's konings verdere reis wordt nog het volgende medegedeeld:

Donderdag vertrok Z. M. naar Borkulo, waar dezelve zich eenige uren ophield ter bezigtiging van de Koninklijke stoeterij, wordende begeleid door den heer directeur dier stoeterij, de luitenant-kolonel *van Kretschmar van Wyck en Aalburg*. Daarna gebruikte Z. M. het middagmaal bij den heer gouverneur, staatsraad van Gelderland, op deszelfs buiten te Ruurloo, waar Z. M. ook vernachtte.

Vrijdag bezocht Z. M. Doesburg, Enghuizen en andere gedeelten van het voormalige graafschap Zutphen, reed naar Zevenaar, en begaf zich tegen den avond over Arnhem naar Velp, waar Hoogstdezelve, op zijn te kennen gegeven verlangen, zijn intrek nam op den huize *Billioen*, bij den baron *van Spaan*. Aldaar waren eenige der aanzienlijkste bewoners van de omstreken genoodigd op een prachtig diner, 't welk door den baron *van Spaan* voor Z. M. was aangerigt. Tegen half acht ure ging men aan tafel, en nu vertoonde zich uit het kasteel een schilderachtig gezigt, als zijnde de groote ijzeren brug en de orangerie met ontelbare lampions verlicht, welker terugkaatsing in het water tusschen het zwaar geboomte een tooverachtig tafereel opleverde, terwijl aan het einde van de groote laan het huis van mevrouw de barronnesse *Hardenbroek* mede geïllumineerd was, en de schoonheid van het schouwspel, dat door het heerlijkste weder begunstigd werd, verhoogde. Van tijd tot tijd liet zich eene fraaije muzijk hooren, en duizenden wandelaren, zoo uit Velp zelve, als uit Arnhem en andere nabij gelegen plaatsen, doorkruisten tot laat in den nacht de schoone dreven van *Billioen*.

Zaturdag morgen tegen 9 ure nam Z. M. de terugreis aan, en is omstreeks 6½ ure te 's Gravenhage teruggekeerd.

— Men verneemt, dat het Z. M. Koning *Willem Frederik* graaf *van Nassau*, op Hoogstdeszelfs verjaardag, behaagd heeft den heer *L. C. Mas*, fabrikant in Marmerwerken, te Utrecht, te vereeren met eene gratificatie van *f* 300, onder betuiging van Hoogstdeszelfs welgevallen over de door gezegden fabrikant uit carrarisch marmer gebeitelde zeer wel gelijkende buste van Z. M. Koning *Willem Frederik*, en door denzelven aan Hoogstdenzelven ten geschenke aangeboden.

— Z. M. Koning *Willem Frederik* graaf *van Nassau*, heeft deelgenomen voor tien aandeelen, ieder van *f* 250, in de geprojecteerde provinciale Groninger stoomsleepmaatschappij tusschen Groningen, de Zoutkamp en de Zee.

— De luitenant-generaal baron *de Marbot*, adjudant van den Hertog van Orleans, is in de residentie aangekomen, in last hebbende om, namens Z. M. den Koning der Franschen, Z. M. den Koning der Nederlanden te bedanken voor de zending, welke de generaal *Nepveu* bij Z. M. Koning *Lodewyk Philips* vervuld heeft.

— Bij besluit van den 20sten Augustus 1842, n°. 53, heeft Zijne Majesteit, met den eersten October aanstaande, benoemd tot adelborsten der eerste klasse bij de Nederlandsche Marine, de zich op het Koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik bevindende adelborsten:

M. N. J. Kroef, F. P. du Rieu, A. H. Huijsman, G. W. O. Huijgens, H. B. Kip, G. A. de Lange, P. Koning, P. M. van der Haak, R. A. Honck, Jhr. H. Quarles van Ufford, W. K. van Gennep, M. A. Kluit, J. C. H. van de Velde, P. Buddingh, F. J. Abresch;

En voorts met gemelden eersten October geplaatst als adelborsten op dat Instituut, voor het vak aan de eigenlijke zeedienst:

C. A. B. D. Rijk, A. G. baron de Tour, N. W. F. van de Wal F. W. baron van Heeckeren, F. M. Packer Verboom, Jhr. P. W. Teding van Berkhout, J. M. Band, H. J. baron van Roecop, J. B. Scholten, D. van der Grouden, J. L. Klijnsma, C. T. Hakstroh, G. L. van der Beek, A. J. van Mansvelt, A. Meijer, Jhr. D. Bowier, J. C. J. van de Kasteele, J. Stelling, C. W. A. Halverhout, Jhr. J. E. van Heemskerk van Beest, Jhr. J. S. O. von Schmidt auf Altenstadt en D. L. Feldmann.

— Bij koninklijk besluit van den 19den dezer, n°. 51, is de Commissie uit den Raad van State, voor de Zaken van de Roomsch-Katholyke Eeredienst, ingesteld bij koninklijk besluit van den 16den September 1815, n°. 62, en permanent verklaard bij dat van den 17den September 1827, n°. 94, opgeheven en dien ten gevolge aan den Staatsraad in buitengewone dienst, jonkheer mr. *P. A. van Meeuwen*, in hoedanigheid van Lid en aan den Referendaris, mr. *P. G. van Ghert* in hoedanigheid van Secretaris dier Commissie, een eervol ontslag verleend.

— Uit Scheveningen wordt het volgende gemeld:

» Zaturdag middag ten 12 ure was hier, op vrij grooten afstand, een oorlogsvaartuig in het gezigt. Er werden 21 schoten van dat vaartuig gelost; ten gevolge waarvan onmiddelijk van Scheveningen eene boot afgezonden werd, om, zoo mogelijk, het schip te bereiken. Toen de visschers hetzelve genaderd waren, werden zij aan boord toegelaten en op het hartelijkst ontvangen. Het bleek, dat dit vaartuig Zr. Ms. fregat *de Rijn* was, aan boord waarvan zich Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden als bevelvoerder bevond. De Prins heeft de visschers bijzonder minzaam toegesproken en doen onthalen, en aanstonds met de grootste belangstelling berigten gevraagd wegens den gezondheidstoestand van HH. MM. den Koning en de Koningin, en van de overige leden van het Koninklijke gezin. Nadat de visschers eenigen tijd aan boord hadden doorgebragt hebben zij het fregat verlaten, en zijn zij te Scheveningen ten vijf ure namiddag teruggekomen, terwijl het fregat *de Rijn* den koers naar Vlissingen nam. Het had den 9den dezer de reede van Kroonstadt, en den 20sten die van Elseneur verlaten. Volgens hetgeen men aan boord van het fregat mededeelde, zoude *de Jason*, welk fregat de reis naar St. Petersburg heeft medegemaakt, waarschijnlijk reeds haden de Texel binnengeloopen zijn. Alles was wel aan boord."

— In de *Amsterdamsche Courant* leest men:

» Naar men verneemt, zal de gewone algemeene Jaarlijksche vergadering van het Koninklijk Nederlandsche Instituut van Wetenschap, Letteren en Schoone Kunsten, voor dit Jaar, gehouden worden op Maandag den 29sten dezer, in de Groote Zaal van het Trippenhuis, alhier.

» Onder de versieringen binnen deze stad behoort het volgende: Op een welingerigte pedestal op de binnenplaats, ingerigt tot een tuin, van het gebouw van de Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten, staat in het midden een kolossaal, fraai borstbeeld van den vermaarden Schilder, *Rembrandt*. Hetzelve is vervaardigd door den beroemden Kunstenaar en Beeldhouwer *Roijer*, en bekostigd door de bijdragen van onderscheidene Leden van de Koninklijke Akademie voormeld alhier. Het strekt allezins tot eer, zoo van den kunstenaar,

als van hem, die tot de daarstelling daarvan op eene zoo voegzame plaats hebben bijgedragen.

— Uit Maastricht schrijft men van den 27sten Augustus:

» Naar men ons uit Venlo berigt, is de stoomboot der Fransche Maatschappij, *Ch. Derosne, Cail et Cie.*, Dingsdag morgen ten zes ure van Luik vertrokken, des avonds ten zes ure, ter eerstgemelde plaats aangekomen en aldaar door het Philharmonisch Gezelschap met muzijk ingehaald. Den volgenden morgen ten vier ure heeft zij de reis naar Rotterdam vervolgd. Omtrent den goeden uitslag van dezen laatsten togt zijn ons nog geene bijzonderheden bekend. — Gisteren morgen is de tweede boot derzelfde maatschappij van Luik naar Rotterdam vertrokken.

De ijzeren stoomboot *de Maas*, toebehoorende aan de Nederlandsche Stoombootmaatschappij, van Rotterdam naar Venlo bestemd, heeft die dienst wegens de laagte van het water moeten staken, en laatstleden Dingsdag, den 23sten Augustus, voor het eerst de dienst van Rotterdam naar Arnhem gedaan.

— Uit Leeuwarden schrijft men van den 12den Augustus:

» De gewone jaarlijksche *Hardzeilpartij* in de nabijheid van het Sneekermeer heeft weder op den 17den dezer plaats gehad, zij werd begunstigd door heerlijk zomerweder en eene frissche koelte uit het noordoosten, waardoor de vaartuigen gelegenheid hadden heen en terug te kunnen zeilen. Vandaar, dat tal van schepen en toeschouwers dit aan *Friesland* zoo geheel eigene volksvermaak kwamen bijwonen; terwijl ook de Binnen-Stoomboot van *Joure* op *Sneek* en *de Lemmer* tot die bijwoning velen eene gunstige gelegenheid aanbood, en de fraaije Muzijk van het 9de Regiment Infanterie, te *Leeuwarden* garnizoen houdende, zich bij tusschenpozen lieten hooren en het feestelijk genoegen verhoogde. De vier zware en net bewerkte *Zilveren Zaktabaksdoozen*, welke voor de vier soorten van schepen als prijzen waren uitgeloofd, werden behaald:

De eerste door *J. Reijenga*, veerschipper van *Heeg* op *Sneek*, voor de veerschepen; de tweede door den heer *Hero weibrandi*, te *Leeuwarden*, voor de jagten;

De derde door den heer *T. Cool*, te *Sneek*, voor de booten, en de vierde door *Haring Nolles Nauta*, landbouwer te *Hommerts*, voor de kleinere bootjes, vrij geijkt van belasting en getuigd met sprietzeilen.

In de beste orde en tot genoegen van velen liep dit feest ten einde, en komt de directie daarvan voor derzelver bestuur alle eer toe."

— In de ll. Vrijdag te Rotterdam door de Nederlandsche Handelmaatschappij gehouden veiling van 49,006 kranjangs en kanassers en 350 kisten *Java*-suiker, is alles verkocht van *f* 18 tot *f* 29¾ naar qualiteit, zijnde eene enkele kaveling tot *f* 31 gedaan.

— Uit een berigt, door bestuurderen van het Instituut tot onderwijs van blinden te Amsterdam, aan belanghebbenden toegezonden, blijkt, dat het getal der tegenwoordig verpleegd wordende kweekelingen 51 bedraagt, welk getal eerstdaags met nog drie zal worden vermeerderd; en dat de zorgen van bestuurderen zich meer en meer bepalen tot eene uitbreiding, waardoor hunne kweekelingen, na verkregen onderwijs, het middel tot eigen onderhoud zullen kunnen vinden. Verder behelst het berigt een gunstig verslag van het finantiewezen der inrigting, dat bij een volgend openbaar verslag nader zal worden toegelicht.

Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen:

Een octrooi, in dato 23 Junij 1842, voor den tijd van tien jaren, gerekend van den 14 Julij 1839 af. verleend aan *G. Watson*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *C. C. Uhlenbeck*, vroeger te Amsterdam nu te Delft, op de invoering van eene nadere verbetering door hem aangebragt aan de verbeterde wijze om loodwit te vervaardigen, waarvoor aan hem den 14 Julij 1839 een octrooi van invoering is toegestaan voor den tijd van tien jaren.

Een octrooi, in dato als voren, voor den tijd van tien jaren, gerekend van den 28 December 1839 af, verleend aan *J. C. Robertson*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij mr. *J. W. Gefken*, advocaat te 's Gravenhage, op de invoering van nadere verbeteringen, aangebragt aan de verbeterde werktuigen om te wegen, waarvoor aan hem den 28 December 1839 een octrooi van invoering is verleend voor den tijd van tien jaron.

Een octrooi, in dato 14 Julij 1842, voor den tijd van tien jaren verleend aan *M. Poole*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *A. S. Preston* te Rotterdam, op de invoering van verbeteringen in de zamenstelling van ketels ter voortbrenging van stoom.

Een octrooi, in dato 15 Julij 1842, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan *H. Gregoire* te 's Gravenhage, op de uitvinding van eene nieuwe wijze om aan het beenzwart, nadat het reeds een of meermalen heeft gediend, deszelfs vorige ontkleurende eigenschappen terug te geven.

Een octrooi, in dato 15 Julij 1842, voor den tijd van tien jaren verleend aan *G. Ysing* woonachtig te Beenum bij Brugge, domicilium verkozen hebbende bij *A. Ferrier*, consul van Groot-Britannien te Rotterdam, op de invoering van een percussie-slot voor geweren en andere vuurmonden.

Een octrooi, in dato 7 Augustus 1842, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *C. F. Ladrès*, woonachtig te Parijs, domicilium verkozen hebbende bij *H. Gregoire*, advocaat te 's Gravenhage, op de invoering van eene nieuwe wijze om azijn te maken.

ONTDEKKINGSREIZEN.
1820—1830.

Even als in vroeger eeuw de Arabieren en Noormannen en later de Portugezen, Spanjaarden en Hollanders, hebben in den jongsten tijd de Britten en Franschen de belangrijkste ontdekkingsreizen tot naauwkeuriger onderzoek van onzen aardbol ondernomen. Terwijl nog voor zestig jaren eene reis om de wereld, eene groote wereldgebeurtenis was, gaat er thans geen jaar voorbij waarop geen schepen van allerlei natien elkander in den grooten Oceaan kruisen. In het laatste tiental jaren (1820—1830) valt ten deze in 't bijzonder de werkdadigheid van Frankrijk in het oog. De kapitein *Louis Freycinet* opent de reeks der snel op elkander volgende rondreizen van de Franschen rondom de aarde. Zijn hoofdoogmerk was het doen van onderzoekingen nopens het aardmagnetismus en den stand der planeten. Op den 17den September 1817 op het schip *Urania* van Toulon uitgevaren, zeilde hij over Rio Janeiro, waar waarnemingen met het zeekompas werden gedaan, vervolgens naar Isle de France, de Marianne- en Sandwichseilanden. Over Port Jackson en Vuurland terugkeerende, leed hij in de fransche baai schipbreuk en kwam den 13den November 1820 op een in Amerika aangekocht vaartuig *la Physicienne* weder in Frankrijk aan. Behalve de waarnemingen van het aardmagnetismus neemt de hydrographische arbeid een der eerste plaatsen in, zoodat *Freycinet*, benevens *Malaspina* en *Lapeyrouse* de beste bouwstoffen voor de kaart van den Marianen-Archipel leverde. Het eiland Rose werd ontdekt, verscheidene kustgedeelten van Timor en eenige eilanden in deszelfs nabijheid opgenomen, de eilanden ten zuiden van Gilolo bepaald, en de zeeëngte tusschen Borneo, Amboina en Carane, naauwkeuriger opgegeven. Een eiland uit den Archipel Champagny, benevens een voorgebergte en een schiereiland van Australie ontvingen te zijner eer den naam van Freycinet. — Een schipbreuk van den kapitein *Frappaz* gaf aanleiding tot ontdekking van Isle Verte en het eiland Du Lis. — *Duperrey*, die reeds als scheepsluitenant met *Freycinet* eene reis om de wereld had gedaan, zeilde in 1822 voor eene dergelijke onderneming uit. De eilanden Clermont-Tonnère, Augier, Freycinet, Lostange, Pelelop, Tokai, Avrura, Ougai, Mongoul en de groep Hogoleu werden ontdekt. Hem vergezelden *Dumont-d'Urville*, *Lesage*, *Jacquinet*, *Bérard*, *Lottin*, *de Blois de la Colande*, *Poret de Blosseville*, *Gobert*, *Garnot*, *Lesson*, *Lajeue* benevens de duitsche geneesheer *Martens*. — De baron *de Bougainville*, de jonge, neef van den eersten franschen zeereiziger rondom de wereld, heeft op eene dergelijke reis, (1824—1825), de ligging der Meldiven, het kustgedeelte in de straat van Malakka, de Anambas-eilanden en ten laatste ook vele punten van het binnenland van Nieuw-Zuid-Wallis opgenomen. Op de terugreis voerde het toeval hem in de haven van Valparaiso, waar hij den kapitein *Byron* vond, een kleinzoon van den reiziger om de wereld van dienzelfden naam, die van de Sandwichs-eilanden kwam, waar hij een gedenkstuk ter gedachtenis van den onsterfelijken *Cook* had opgerigt. Met een handeloogmerk nam de kapitein *Saliz* van Bordeaux in 1825 eene reis rondom de wereld aan, op welke hij den 18den Junij 1826 het ruim twee en een half uur lang eiland Bordelaise ontdekte. Gelijktijdig beval de fransche regering maatregelen tot het ondernemen eener nieuwe wetenschappelijke reis om de kusten van Nieuw Zeeland en de nog weinig bekende eilanden-groepen, welke *Bougainville* de Louisiade noemde, nader te onderzoeken, alsmede om berigten in te winnen aangaande het lot van den ongelukkigen *Lapeyrouse*. De bekwame *Dumont d'Urville* die zich reeds vroeger onder kapitein *Gautier* door het opnemen der kusten van de Zwarte Zee en later door zijne zeevaartkundige kennis op de reis onder kapitein *Duperry*, onderscheiden had, kreeg het opperbevel. Hem waren toegevoegd de heeren *Quoy*, *Gaimard*, *Jacquinet*, *Lottin*, *Gressien*, *Faraquet*, *Lesson*, *Sainson* en *Lauvergne*. De taak werd eene op glansrijke wijs vervuld. Behalve belangrijke aanwinsten in het gebied der geographie (omstreeks 200 eilanden werden opgenomen, waarvan 70 of 80 die nog op geene kaart stonden aangeteekend, vele havens bezocht, de Cookstraat gemeten, enz.) werd men naauwkeuriger bekend met de natuurkunde en ethnographie van vele der door hem bezochte landen. *d'Urville* is de eerste Franschman, die op zijne reis rondom de aarde (1826—1829) gelukkig genoeg geweest is om de schuld te betalen die ter zake van een groot ongeluk nog op Frankrijk rustte. De treurige plaats waar de vaartuigen van den koenen *Lapeyrouse* door de golven verzwolgen werden (het eiland Manikoro) reeds vroeger door den in Britsch Oost-indische dienst staanden kapitein *Dillon* gezien, werd door hem nader bepaald. Een gedenksteen in het midden van den grooten Oceaan is het treurige resultaat van veertigjarige navorsching. Ook de kapitein *Legourant de Tromelin*, die

met de korvet *la Bayonnaise* kapitein *d'Urville* van Peru af bijna op den voet volgde, vond geen nader spoor. Hij kwam den 3den Junij 1828 te Manikoro, naauwelijks drie maanden na *d'Urville's* afreis van het eiland; bij vond aldaar ongeschonden een gedenkstuk van kurkhout, en voegde er nog eene koperen plaat bij met het opschrift: *Aux manes de Lapérouse et de ses compagnons, hommage de la corvette du Roi la Bayonnaise, 12 Juin 1828.* De heer *J. de Blosseville*, die vroeger *Duperry* op diens reis vergezld had, verzamelde in 1829, aan boord van de korvet *la Chevrette*, onder den luitenant *Tabré*, belangrijke bouwstoffen voor eene verbeterde geographische plaatsbestemming, waarnemingen opzigtelijk het magnetismus, meteorologie, en alles wat voor de zeevaart en de kennis der aarde nuttig kan zijn. Voor het overige is het volstrekt niets zeldzaams, dat schepen aan bijzondere personen behoorende, bijzonder uit een handeloogpunt, reizen rondom de wereld doen. Onder anderen was dit het geval met kapitein *Duhautcilly*, met het door de heeren *M. Lafitte en comp.* te Havre uitgerust schip *Heros* (1826—1829); met den kapitein *Boullenger* met het vaartuig *generaal Lafayette* op kosten van het huis *Bickham* te Brest (1827—1829), met kapitein *Cormier* uit Bordeaux, met *de Rose* (1827—1829).

De oude zeemogendheid Holland, welke sedert meer dan eene eeuw scheen gerust te hebben, ontwaakte weder uit haren sluimer. De luitenant *P. Troost* deed van 1824—1826 met het fregat *Maria Reigersbergen* en de brik *Pollux* eene reis rondom de wereld, die echter voor de aardrijkskunde niet de resultaten had, die men er van had verwacht. — De russische kapitein *von Bellingshausen* heeft op eene reis rondom de wereld (1819—1821) onder 68° 57′ zuider breedte en 90° 41′ wester lengte, het groote Peter I eiland, de Alexanderskust, de eilandengroepen Wittgenstein, Miloradowitsch, Tschitschakoff, Sacken, Barclay de Tolly, Wolconsky, Araktschejeff, gezamenlijk tot den archipel van de lage eilanden behoorende (in 't geheel 16 nieuwe eilanden) ontdekt, en door het omzeilen van het Sandwichsland, bewezen dat dit nergens met eenig vast land zamenhangt. Ook was *Bellingshausen* de eerste die de bewoners van Otaheiti en Nieuw-Zeeland de russische vlag toonde. Gelijk de Russen sedert de eerste reis rondom de wereld door *Krusenstern* in het begin dezer eeuw ijverig werkzaam geweest zijn tot uitbreiding der land- en volkenkunde, zoo hebben zij het ook in de zeevaart gedaan. De schepen *Gollonie* en *Baranoff* ontdekten in 1821 het eiland Numirak, en *Otto van Kotzebue*, die reeds van 1815—1818, op kosten van den rijks-kanselier *Rumjämzoff* met de *Rurik* de aarde was omgezeild, het Twijfelachtig Eiland (*Ile douteuse*) had ontdekt, *Cook's* Palliser eiland en *Roggeveen's* Schadelijk Eiland had opgenomen, en behalve de 40 mijlen lange Nuriksketen, de eilanden Rumjänzoff, Spiridoff, Krusenstern en Kutusoff had ontdekt, nam in 1823 op de sloep *Predpriatye* (de *onderneming*) zijne tweede reis rondom de wereld aan. Nadat hij in de Peter- en Paulshaven voor anker gelegen had, de nieuwe eilanden in de Zuidzee bepaald en in het bijzonder de Schipperseilanden opgenomen had, zag hij het door *Roggeveen* in 1722 geziene eiland Karlshof en ontdekte drie nieuwe eilanden *de Onderneming*, *Bellingshausen* en *Korduloff* (de naam van den eersten luitenant der expeditie. Het laatstgenoemde eiland was, wel is waar, reeds in 1819 door *Freijcinet* ontdekt geworden, maar *Kotzebue* was zulks bij zijne afreis onbekend. Hem vergezelden op deze reis Dr. *Eschscholtz* als eerste geneesheer en natuurkundige, Dr. *Siewald* als tweede geneesheer, *Lenz* als physicus, *Hoffmann* als mineroloog en *Preusz* als sterrekundige. Voor eene dergelijke onderneming gingen in 1824 de luitenant *Tschistiakoff*, en in 1826 de kapiteins *Stankowitsch* en *Lutke*, die reeds vroeger eene reis tot opneming van Nowaja-Semljas en der kusten van Lapland gemaakt hadden, naar de Zuidzee onderzeil, waarbij zij op zich genomen hadden de oostkust van Noord-Azie, en de noordwestkust van Amerika benevens de Aleuten te onderzoeken, terwijl de engelsche kapitein *Arthur Capell Brooke* aan de Noordkaap voortreffelijke waarnemingen deed, *Doctoroff*, die reeds in 1820 eene ontdekkingsreis naar de IJszee ondernomen had, naar Kamschatka en de westkust van Amerika onderzeil ging, en *Bajenoff* benevens *Klimowski* uitgezonden werden om de koperrivier, die men niet met de kopermijnrivier verwisselen moet, te onderzoeken. Opmerkelijk waren in de jaarboeken der zeevaartkunde de twee door de Pruissen ondernomen reizen rondom de wereld, in 1822—1824 onder kapitein *Harmsen*, en 1829—1830, op welke de tweede bevelhebber, de scheepsluitenant *Wendt* vele twijfelachtige punten van de groote wereldzee nader bepaalde. (*Het vervolg hierna*).

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52 elf zest; Certif. 5 pCt. 101¾; Kansbill. 26¼; Amort.-Syndik. 4½ pCt. 94½; dito 3½ pCt. 77 drie achtste; Domein Losr. 101¾; Handelm. 143 drie achtste; O. I. 99⅞; Spoorweg op Haarlem 71; op Rotterdam 70¼; Rijn-Spoorweg 91⅞; Haarlemmermeer 103¼; Rusland 106⅝; 4 pCt. 89⅝; Inschr. en Assign. 6 pCt. 69 $\frac{5}{16}$; Certif. van dito 6 pCt. 71 Spanje 16⅞; coupons 26½.

*** De nieuwe Cursus der *Latijnsche Scholen* alhier wederom den aanvang nemende op Donderdag aanstaande de 1sten September, zoo gelieve men, om als leerling te worden ingeschreven, zich vóór dien dag aan te melden bij den ondergeteekende,

Th. VERWAIJEN,
Scholarum Rector.

Breda, 29. *Aug.* 1842.

VERKOOPING VAN VAST GOED.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, als daartoe behoorlijk gecommitteerd bij vonnis der Arrondissements-Regtbank aldaar, dd. 30 Julij 1842, behoorlijk geregistreerd, ten verzoeke zijner principalen, op Dingsdag den 30. Augustus 1842, des avonds ten *zeven* ure, in het Koffijhuis bij W. LEMMERS, in de Kerkstraat aldaar, in het openbaar Toeschatten:

1°. Eene HUIZINGE met ACHTERHUIZINGE en ERVE, genaamd *het Keizershof*, staande en gelegen te *Breda*, op den hoek van de Keizer- en Vingerhoedstraat; Kadaster Sectie B, n°. 1048. Te aanvaarden met het geven van den slag.

2°. Twee HUISJES of WONINGEN, STALLINGE, MOESTUIN en ERVE, staande en gelegen achter de voorgaande Koop, Kadaster Sectie B, n°s. 1049, 1050, 1051 en gedeeltelijk n°. 1048. Te aanvaarden met half Maart 1843.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

EENE BOUWHOEF,

gelegen onder de Gemeente Fijnaart.

De Notaris Mr. R. P. ROMME, zal, voor deszelfs Principaal, op Maandag den 12. September 1842, provisioneel, en op Maandag den 19. daaraanvolgende, definitief, ten Herberge van ADRIAAN KOUWENBERG, onder *Terheyden*, publiek ten Koop aanbieden:

Eene BOUWHOEF, bestaande in eene ruime HUIZING, SCHUUR, BAKKEET, HOF en ERF, benevens 40 Bunders, 98 Roeden, 50 Ellen (volgens kadastrale opmeting) bijzonder goede ZAAI- en WEILANDEN, allen gelegen onder de Gemeente *Fijnaart*, Provincie *Noord-Braband*.

Nadere onderrigting ten Kantore van bovengenoemden Notaris. Brieven *franco*.

*** Bij L. SCHIERBEEK, te *Leeuwarden*, is gedrukt en alom te bekomen:

I. Reisontmoetingen in twee Werelden. 1. *Reis naar Hamburg en Bremen.* 2. *Gesteldheid van het Westen der Vereenigde Staten van Amerika*, door J. H. RAUSSE. Uit het Hoogduitsch, naar den *tweeden* druk. Prijs *f* 2,40.

II. RAADGEVER *voor allen, die aan AANBEIJEN, onder verschillende vormen en in hooger' of geringer' graad lijden.* Mitsgaders: aanwijzing der voorzorgen en middelen, door welke men zich van die zoo algemeene kwaal kan vrijwaren of genezen inzonderheid in betrekking tot de met dezelve verwantte ziekten, als: moeijelijke spijsvertering, verstoptheid der onderbuiksingewanden, Hypocondrie, enz. Door Dr. F. RICHTER. Uit het Hoogduitsch, naar den *derden*, verbeterden druk. *f* 1,20.

III. Over de HYPOCONDRIE en de kunst om haar zeker te genezen. *Een geschrift voor Hypocondristen.* Uit het Hoogduitsch. à 90 Cents.

IV. Geheime kunsten der VISSCHERIJ, *of eene aanwijzing, hoe men voor alle soorten van Visschen* het aas moet bereiden, *om dezelve in Fuiken en Zakken, met den Hengel en Snoer en ook wel met de Bloote Hand te kunnen vangen*, zoo mede het aas voor de kreeften en hoe men dezelve het best in Fuiken en Zakken met het Schep- en Steeknet vangen kan, benevens meer andere wetenswaardige zaken, welke allen voor liefhebbers der visscherij, eigenaars van vijvers, en visschers van beroep, van het grootste belang zijn, inzonderheid met betrekking tot de kunstmatige bevruchting der vijvers met Visschen en Kreeften, enz. Naar den *tweeden* druk uit het Hoogduitsch. Prijs 90 Cents.

V. Nieuwste en geheel eenvoudige KOPIEERMETHODE, of *aanwijzing*, hoe men Brieven, Fakturen, Rekeningen en in één woord, al wat maar geschreven is, zonder eenige machine en kosten in eenige minuten kan kopiëren. *Zeer dienstig voor Kooplieden, Bankiers, Ambtenaren, Geleerden en voor al diegenen, welke veel te schrijven hebben.* Naar den *tweeden* druk uit het Hoogduitsch. Prijs 25 Cents.

Te Breda, bij Broese & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.